

Maria Mochalova: Stejnost je nakažlivá: Uniformita společnosti z módního hlediska

Posudek na bakalářskou práci

Bakalářská práce Marie Mochalové z oboru sociologie má teoreticko-empirickou povahu. Předložený text se vyznačuje logicky uspořádanou strukturou, která dělí jeho obsah do čtyř kapitol. První z nich představuje „Úvod“, druhá, poměrně rozsáhlá kapitola „Teoretickou část“ práce. V ní studentka představuje sociologické teorie módy, a to jak 19. a počátku 20. století (pozornost je věnována H. Spencerovi, G. Tardovi, T. Veblenovi a G. Simmelovi), tak i současnosti (P. Bourdieu, G. Lipovetsky, Z. Bauman, D. Crane, D. Muggleton aj.). Teoretický výklad autorka směřuje k dvěma základním konceptům, které se pak stávají klíčovými i pro její vlastní výzkumnou sondu; jsou to pomy individualismus (různorodost) a uniformita (stejnost) a jejich vzájemný poměr, jenž dnes získává charakter jakéhosi paradoxu. Autorka spojuje cíl své práce se zkoumáním toho, jakým způsobem se ve společnosti propojují dvě funkce módy: standardizující funkce a funkce vyjádření vlastního subjektivního vkusu. Výzkumné otázky, zformulované ve třetí kapitole, označené jako „Empirická část“ ukazují, že Maria Mochalova zaměřila svoji výzkumnou sondu na problematiku „reflexe“, resp. na subjektivní vnímání módy mladými lidmi, přičemž v centru pozornosti je právě již zmíněný paradox. Rozsah této sondy je pochopitelně limitován kapacitními možnostmi, které má studentka bakalářského studia pro provádění samostatných výzkumných aktivit. I to byl jeden z důvodů, proč byl dotazován poměrně malý a zároveň i relativně homogenní vzorek respondentů – studentů bakalářského studia FHS UK. Vlastní autorčina výzkumná práce, která je představena ve třetí kapitole, je založena na hloubkových rozhovorech a jejich analýze, pro niž byla využita technika otevřeného tematického kódování. Výzkumné otázky směřovaly k problematice způsobu oblékání, vlivům, které ho ovlivňují, podobnosti a rozmanitosti, jednotlivých stylů a sjednocujících prvků, dominantních značek a jejich oblíbenosti, zájmu o módu, významu a důležitosti módy. Ve čtvrté kapitole, tj. v „Závěru“, je podáno shrnutí, které je založeno na porovnání teoretických tezí s poznatky výzkumné sondy a na jejich závěrečné diskusi. Maria Mochalova zde dospívá k závěru, že v současné situaci působí masová výroba a konzum sjednocující silou, ale umožňují zároveň i určitou míru rozmanitost, která je jedinci využívána k jejich individualizaci.

Souhrnně lze konstatovat, že bakalářská práce předložená Marii Macholovou má velmi solidní a vyváženou úroveň. Její autorka v ní prokazuje, že si během svého dosavadního studia si osvojila řadu odborných znalostí a dovedností, které dokáže samostatně využívat ve

vlastní badatelské činnosti. Posuzovaný text působí – až na některé drobné formulační nedostatky a neobratnosti – kultivovaně, a to po odborné i po jazykové stránce. Teoretická i výzkumná část studie jsou zpracovány pečlivě a erudovaně. Celkově hodnotím bakalářskou práci Marie Mochalové jako velmi dobrou až výbornou. O výsledné známce by měla rozhodnout obhajoba.

19. 8. 2016

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.